

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

ANY XI.

REUS, DIJOUS 19 D'OCTUBRE DE 1916

Preus de suscripció

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora... > 4'50 trimestre
Estranger... > 9

Número solit 5 céntims

Anuncis segons tarifa

Núm. 239

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfono urbá i interurbá :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX-PREPAREADOR
ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries
Especialitat en la curació de les hernies

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

La festa d'Alcover

Homenatge a l'Anton Isern

Conforme estava anunciat, el passat diumenge 15 del corrent, en la vila d'Alcover van tenir lloc els actes d'homenatge en lloança al poeta Isern amb motiu de la reimpressió de la seva obra poètica.

Durant tot el matí fins a dos quarts de tres de la tarda anaren nombre de curiosos. Entre els elements cooperats n'hi havien a més dels d'aquesta vila d'Alcover, de Barcelona, Valls, Tarragona i Reus.

A dos quarts de tres se comencaren a reunir en els salons de la Casa Consistorial, les autoritats, representacions, convidats, secció coral, banda de música, etc.

A un quart de quatre la comitiva se posà en marxa, dirigint-se a celebrar el primer acte del programa, el descobriment de la lápida en la casa on va néixer l'homenatjat. La comitiva fou disposada en l'ordre següent:

Banda de música, Secció coral alcoverenca «La Dalia», autoritats municipals, autoritats judicials, Consells directius de les entitats alcoverenques «Círculo de Amigos», «Ateneo Alcoverense», «Sociedad Cooperativa Agrícola».

Un cop arribats a la casa on va néixer el poeta, el secretari de l'Ajuntament don Ramón Cavallé, lleixà l'acta del digníssim Consistori en la qual se constata l'acord de celebrar-se els presents actes amb l'oficial cooperació de les autoritats. Tot seguit el gran amic de l'Anton Isern, l'escriptor don Josep María de Sucre, fa entrega de la lápida al poble, llegint unes quartilles que anomena «Ofrena de la lápida», el qual parlament és molt ben rebut pel públic. Se descorre la cortina que cobria la lápida, i el tinent alcalde don Gaspar Girona Casas, en nom del poble, té unes belles paraules de remerciament.

La Secció coral, dirigida pel seu mestre senyor Catalá, canta un Himne compost exprofés per aquests actes a la memòria del poeta Isern. Acabat l'acte de descobriment de la lápida, la

dern, César Ferrater, J. Banús Sans, Jaume Pahissa, Altons Maseras, J. Puig i Ferrater, J. M. Francés, Francesc Susana, Pere Riba, J. Sardà Ferrer, Lluís Pié, Felip Cortullà i Auton Sajó.

Desenvolupen la primera part de la sessió fent atinades disertacions sobre Alcover i l'Anton Isern, els senyors Joan Ferraté, Cubells i Florentí i Vidal i Pallejà.

Els parloteigs van alternats amb audicions chorals i de la banda.

Segona part. Parlen els senyors Francesc Rossell, Francesc Recasens i Sardà Ferrán.

Tercera part. Parlen els senyors Placid Vidal, Ricard Ballester i Josep Maria de Sucre.

De la lectura dels treballs dels senyors que no pogueren assistir a l'acte se n'ocuparen respectivament, dels senyors Puig i Ferrater i Pérez-Jorba, el senyor Cubells i Florentí; del senyor Emili Guanyabens, en Girona Tomás; den Pere Cavalle, en Vidal i Pallejà; d'en Mas i Abril, en Fuster Valldeperas; de María Doménech de Canyelles, en Francesc Recasens; den Miquel Ventura Balañá, en Martorell Olena; den Pedret i Miró, en Ferran Gay.

Acabades les tasques de la sessió, el pare de l'Anton Isern donà les més corals merces al poble i a quants prengueren part a l'acte.

El senyor Gaspar Girona ironuncià un breu discurs de clausura i's donà per terminat l'acte.

El tinent alcalde senyor Gaspar Girona pronuncià unes paraules anunciant l'obertura de l'acte.

El secretari de la Comissió, senyor Ferran Gay, lleixà la memòria dels treballs que s'han portat a terme per la realització del present homenatge. Acte seguit, el mateix senyor Gay, donà compte de les adhesions rebudes, entre altres són les que segueixen:

«Lliga Regionalista» de Reus, Joventut Nacionalista de Reus, «La Veu del Camp», FOME, «La Justicia Social», «Las Circunstancias», «El Consecuente», «Diario de Reus», «La República», «El Poble Català» de Barcelona, «Teatralia» de Sabadell, Battlía de Cabrera de Mataró, «Centre de Lectura» de Reus, «Centre de Lectura» de Valls, «Círculo Republicano» de Reus, «La Crónica» de Valls, «L'Nació» de Barcelona, «Joventut Nacionalista Republicana» de Reus, «La Lucha» de Barcelona, «Renovación» de Tarragona, societat «La Palma», «Ateneo Obrero» de Reus, «Agrupació Excursionista» de Reus, «Associació Catalanista» de Premià de Mar, «Teatre Català», Miquel Ventura Balañá, catedràtic de Llengua Anglesa de l'Escola Superior d'Estudis del Magisteri de Madrid; Francesc Curet, Mas i Abril, Emili Guanyabens, J. Pérez-Jorba, Joaquim Biosca, Martí Alegre, Agustí Pedret i Miró, María Doménech de Canyelles, Pere Cavallé, Llagostera, Josep Ala-

sentaven 233 mil·lions, i que en 1915 passaren a 248, prenen un impuls gegantesc, i augmenten ara a 360 mil·lions de pessetes, suposant 112 d'alça, per que s'han exportat cibades, farines, olives, raïms, olis, vins i conserves, essent importantíssima la cantitat venduda a l'extranger en olis i vins, per quan els primers passen de 47 a 62 mil·lions, i els segons de 21 a 74.

Pel contrari, l'exportació d'articles fabricats se redueix de 412 a 356, i les primeres matèries augmenten de 144 a 177.

La Junta de transports

Dilluns diugué el director de Comerç que a la reunió que a la tarda havia de celebrar la Junta de transports no's tractaria de l'incautació de la flota mercant per l'Estat.

— Es questa — diugué — una notícia que s'ha propagat sense cap fundament. De lo que sí tractarem és d'una proposició que jo vaig presentar per a quels navilers fiscis un nou instrument en els transports. Al propi temps se disposarà que desde primer de novembre cada vaixell consigni en el Banc d'Espanya la cantitat de dos pessetes per cada tonelada d'arqueig, a respondre de la diferència que pogués haver-hi en el preu del nòlit.

A les cinc de la tarda se va reunir la Junta.

Entre altres assumptes, es tractà dels següents:

Comunicació de l'Associació de Navilars del Mediterrani sol·licitant el nomenament d'un delegat substitut en la Junta, per a casos d'ausències.

Altra comunicació dels criadors de bestiar perquè de València, interessant la consignació d'un vaixell per a exportar moresches.

Altres, de Lebón i Companyia, sobre el suministre de carbó per a les fàbriques de gas.

Altra, de la Companyia Trasatlàntica, apropi dels vaixells que té en condicions de prestar serveis a la Junta, i tonelatge disponible.

Factures de quebrants en els transports efectuats, presentades pels diferents armadors.

Peticions de billets formulades pels fabricants de farines d'Andalucía, Barcelona, Valencia, Calatayud, Bilbao i San Sebastián.

Se compren per què a pesar de les dècades transcorregudes, no han acabat encara la seva missió les comissions encarregades d'ajustar les liquidacions als soldats que lluitaren a Cuba i Filipines?

Quants infeliços han sucumbit en aquest temps, sense haver lograt cobrar la cantitat que l'Estat els devia per serveis prestats en campanya enfront de l'enemic!

Causa una molt acerba tristesa, pensar que mentres els generals, que es i oficials cobren puntualment sos haberes, plusos i pensions, els soldats, els soldats, els que més ho necessitaven per la seva condició humil, no han pogut

D'aquest periòdic ne son els següents paràgrafs:

«En lo de Gerona combatímos y pedimos el castigo de unos militares que el ministro de la Guerra ha declarado culpables desde el momento que se les ha impuesto un ligero correctivo. En lo de Marruecos, pedimos y exigimos que termine la vergüenza de una aventura desdichada.

Nosotros no hemos de cejar. Ni desmayos, ni cobardías. Al que sea ladron se le llamará ladron. Al que atrocille, amparándose en la impunidad, se le llamará cobarde. Y mantendremos nuestras acusaciones. Creemos cumplir con nuestro deber y solo acompañados proseguiremos nuestra campaña en estas columnas, en la plaza pública y en el Parlamento.

¿Se quieren repetir los sucesos oportunistas de noviembre de 1905? ¿Se fraguan agrupaciones para meterlos en el cuerpo?

Estamos previstos. Para resistir a los agresores nos basta la serenidad de nuestra conciencia.»

Parlant dels alcancos de Cuba i Filipines, de quina qüestió n'hem parlat tantes vegades, trobem en un periòdic lo que segueix:

Després de vint anys, transcorreguts, encara dura la liquidació dels alcancos dels soldats que a Cuba i Filipines, ofrendaren les vides en holocaust de la Patria.

Aquesta lentitud en l'ajust de dites liquidacions demostra d'un mode molt eloquent les coses.

Primera: La inutilitat dels organismes de l'Estat.

Segona: La política burocràtica del «desgast» aquí empleada.

Tercera: El desprecí que a les classes directores mereix el pobre soldat.

Compostes les comissions liquidadores d'oficials de l'exèrcit a quins se considera en servei actiu, a l'acabar aquestes, és molt natural que, per excess d'oficialitat en els cossos, passin la major part d'aquests a situació de quartel, reemplaç o a la reserva, etcetera, amb la mitat de l'assignació que tenen senyalada.

Se compren per què a pesar de les dècades transcorregudes, no han acabat encara la seva missió les comissions encarregades d'ajustar les liquidacions als soldats que lluitaren a Cuba i Filipines?

Quants infeliços han sucumbit en aquest temps, sense haver lograt cobrar la cantitat que l'Estat els devia per serveis prestats en campanya enfront de l'enemic!

Causa una molt acerba tristesa, pensar que mentres els generals, que es i oficials cobren puntualment sos haberes, plusos i pensions, els soldats, els soldats, els que més ho necessitaven per la seva condició humil, no han pogut

Económiques

Les Obligacions del Tresor

El ministre d'Hisenda ha resolt obrir la subscripció pública, sense limitació de plaça, per a col·locar els 223 mil·lions de pessetes de les Obligacions del Tresor al 4 per 100, enmeses en primer del corrent, al venciment de sis mesos.

La subscripció se farà en el Banc d'Espanya i en totes les sucursals en províncies, i s'anunciarà probablement el dijous pròxim.

Comerç exterior d'Espanya

Les cifres del comerç exterior desde primer de janer a fi d'agost de l'any actual que ha publicat la «Gaceta» presenten uns importacions total de 887 mil·lions, i una exportació de 916, deixant-se una diferencia a favor d'aquesta última de 29 mil·lions de pessetes; però exceptuant els metalls preciosos, quina suma importada és de 265, resulta que'l saldo favorable de la balança comercial augmenta a 294 mil·lions, per quant les entrades han sigut de 610 i les sortides de productes de 904.

Es digne de fer-se notar que les vendes a l'extranger de substàncies alimentícies, que en el període casi normal de janer a agost de 1914 repre-

Arrel de l'interpelació explanada en el Congrés per en Marcelí Domingo, corregué per Barcelona ans d'ahir la noticia de que certs elements preparaven una agressió contra el diari «La Lucha», de quin n'és director dit diputat.

Anuncis segons tarifa

RETALLS i COMENTARIS

Redacció i Administració
Perla, 2. — REUS
TELÉFON N.º 168
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

lograr-ho a pesar dels vint anys transcorreguts.

La cab pensar que si aquells cumpliren amb el seu deure, cosa discutible, l'ambé cumplirien aquests, cosa indiscutible.

Per a comble d'injusticia se'derrotxa a mans plenes al Marroc l'or de la Nació.

En «Las Circunstancias» d'ahir hi trobarem la següent notícia:

«La cuestión del forraje para el alimento animal, se está convirtiendo en problema muy serio y de difícil solución. No se encuentra alfalfa ni paja de ninguna especie. Los tenedores de caballerías y ganado no pueden adquirirla ni a precios elevadísimos para alimento de las mismas.

Según parece obedece la falta del citado forraje a los miles de toneladas que se envían a Francia y a los ejércitos de Salónica concediéndonos a cambio de ello, el gobierno inglés, el carbón que nos falte.

Anteayer en esta ciudad, condinero, no se encontraba paja en ninguna parte.»

Que ho preguntin an en Nougués, que potser els ho explicarà el per què los tenedores de caballerías y ganado no pueden adquirirla (la palla i l'autofà ni a precios elevadísimos).

Ningú més indicat per a explicarlos-hi que aquell exportador de forrajes.

Gazeta del treball

ELS REUS DE CENICERO

Dintre pocs dies se veurà en el Tribunal Suprem de Guerra i Marina la vista de la causa seguida contra variis treballadors de Cenicero, a conseqüència dels tràgics successos allí desenrotllats, i que, com recordaran nostres lectors, foren provocats per les demàs del caciquisme.

A Logroño, el Tribunal militar fallà condemnant a tres dels processats a la pena de mort i a altres variis a penes greus.

Se tracta d'un cas com el de Cullera, com el de Benagalbón, com tants altres. Pero existeixen circumstàncies molt especials, que demostren la exorbitant de la pena imposta.

Contra els condemnats a mort sols hi hagué una acusació; però el que la va fer, tan prompte es vegé lliure de l'influència judicial digna que no havia dit anteriorment la veritat. Ademés, un dels condemnats se sab que no intervingué en els successos i fins s'ha determinat què estava fent quan ocorreren.

Aquestes anomalies en el procediment seguit, motivades per error dels jutges, sens dubte, ens induexen a esperar que el Tribunal Suprem no ratificara el fallo del Consell de Guerra.

Conflictes obrers

El governador de Vizcaya, en una reunió de patrons i obrers miners proposa, per a evitar la vaga que s'anuncia, una fórmula que consisteix en que els patrons fixin el seu mínim dels obrers per a quan acabi la guerra europea i a més una bonificació del 5 per 100 sobre el son. Els patrons acceptaren, però els obrers s'han reservat contestar fins a fi de mes per a poguer consultar a les seccions si accepten o rebutgen la fórmula.

De Suria han comunicat al Govern civil de Barcelona que la vaga de la fàbrica de teixits dels fills de I. Abadal, ha quedat satisfactoriament resolta.

La fàbrica de bâboves de Vila Sararols, de Barcelona, obrí ses portes ans d'ahir, però els obrers, que no estan conformes amb la reducció del treball a tres mitges jornades a la setmana, es negaren a entrar.

Degut a l'escassetat de cotó, segons se diu, la setmana entrant tancarà ses portes l'important fàbrica de filats i teixits dels senyors Lluvià Germans, de Manresa.

Les teixidores de Gijón sostenen una vaga amb gran energia, malgrat els tropells de la força pública.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

Al nord del Somme els francesos han conquerit un altre illot de cases al poble de Saily-Saillisel. Els alemanys contraataquen violentament i logren penetrar en alguns elements de la primera línia francesa, però foren expulsats immediatament. En la da rera jornada els francesos feren 90 presoners i prengueren dues ametralladores. Al sur del riu, un nou atac alemany contra les posicions franceses de l'est de Berny-en-Santerre, ha estat rebutjat. Al restant del front, canoneig intermitent. Els avions francesos han executat nombrosos vols a la regió del Somme i han llurat 65 combats, havent abatut variis aparells enemics.

Duels d'artilleria en diferents punts del front belga.

Els russos han rebutjat contraatacs, inflingint serioses pèrdues a l'enemic, en diferents punts del front. Continúen els combats a la regió de Kirytnia i a la de Zborow. Les tropes moscovites han rebutjat una ofensiva enemiga al sur de Stanilavoff, i han fet fracassar atacs a les regions de Koroneze i Kirlibaba, fent 487 presoners. L'enemic ha pres l'ofensiva al sud de Doma-Vatra.

Al front oriental continua el duel de artilleria, particularment violent a la vora dreta del Vardar. Les tropes serbies han rebutjat violents contraatacs a Delavoda i al Cerna.

Els romanesos han rebutjat atacs a Tolges, a la vall superior de Psicas, a la vall de Oitezu i a Pedreal, però s'han tingut de replegar, anc que lleugerament, a Tablebotzi. En canvi a la regió de l'Olt han ocupat uns poblets.

Semana Deportiva i Festes Populars

De verdaderes obres de mérit poden calificar-se les que figuraran en l'Exposició, que fent honor a l'Art Antic, se celebrarà a la sala-teatre del Patronat Obrer durant les properes festes.

Amb molt bon acert la Junta Directiva de dita entitat ha nomenat director artístic a don Maties Auqué a l'objecte de que revesteixi aquesta Exposició l'importància que correspon a nostra ciutat.

Ahir amb el ràpid, arribaren els senyors Pujol, enginyer, i Hedilla, pilot d'aviació, per a fer-se càrrec del aeròdrom del Gas Reusense, en nom de la societat Pujol i Comabella, per tot lo referent a la projectada festa d'aviació.

Visital dit camp i tenint en compte que amb els monoplans de que avui disposa la casa Pujol i Comabella, no poden, per la capacitat del camp, aterrir amb les condicions de seguretat que son de desitjar, lo mateix per part del públic que per al pilot que tripulés el monoplà, la Comissió, de conformitat amb els senyors Pujol i Hedilla, desistiren de celebrar l'anunciada festa d'aviació en dit camp.

Durant el matí es visitaren distints camps com el «Depòrtiu», «Sports Reus» i «Olimpia», els que a judici del senyor Hedilla no reuneixen les condicions que son menester per a aterrir amb sos aparells.

Concurs de Tir

Se celebrarà els dies 27 i 28 d'octubre, en el camp del Club Deportiu, i baix el següent programa:

Dia 27, a dos quarts de tres de la tarda.—1er. *Tir de prova.*—Un colom.

A les tres.—2dn. *Copa Centre A. a la C. i Premi de la Comissió.*—Quatre

coloms i 5 pessetes l'entrada.—Un zero exclou; dret a igualar. El primer guanyarà la Copa i el 25 per 100 de les entrades. El segon, el premi ofert per la Comissió.

A les quatre.—3er. *Copa Llopàrt i Premi del M. I. Sr. Governador civil de la província don Sacristes Ayala.*—Quatre coloms i 5 pessetes l'entrada.—Un zero exclou; dret a igualar. El primer guanyarà la Copa i el 25 per 100 de les entrades. El segon, el premi ofert pel M. I. Sr. Governador.

Dia 28, a les dues de la tarda.—1er. *Tir de prova.*—Un colom.

A dos quarts de tres.—2dn. *Copa de la Real Associació de Caçadors de Barcelona i Premi de la casa Schilling.*—Cinc coloms i 10 pessetes l'entrada.—Un zero exclou; dret a igualar. El primer guanyarà la Copa i el 25 per 100 de les entrades. El segon, el premi ofert per la casa Schilling.

A dos quarts de quatre.—3er. *Premi del Dr. Codina Castellví i dels senyors Beristain i C.*—Tres coloms i 5 pessetes l'entrada.—Un zero exclou; dret a igualar. El primer guanyarà el premi ofert pel doctor Codina Castellví i el 25 per 100 de les entrades. El segon, el premi dels senyors Beristain i C.

A dos quarts de cinc.—4rt. *Premi de les senyoretas.*

REMITIT

Senyor Director de FOMENT.

Ciutat.

Molt senyor meu i estimat amic: Li agrairé se serveixi donar cabuda en el periòdic de la s. va digna direcció a la adjunta lletra, que he enviat al senyor President de la Comissió de la Setmana Deportiva i Festes populars.

Mercés de son afectíssim amic i servidor,

J. BANÚS i SANS.

Reus 18 d'octubre de 1916.

Senyor don Jaume Fort, president del Comitè Executiu de la Semana Deportiva i Festes populars.

Ciutat.

Molt senyor meu: Li prego faci constar en la reunió que avui celebrarà la comissió que V. tan dignament presideix, la meva renúncia del càrrec de vocal de la mateixa.

La meva acció en el desempeny de dit càrrec, ha sigut totalment nul·la, ja que quefers inexcusables han impedit la meva assistència a les reunions. No tinc art ni part en la confecció del programa i, per lo tant, no vull compartir cap de les responsabilitats o glòria que podrà tocar-me com a organitzador.

Desitjo un bon èxit.

Atentment seu affm. i s. s. q. e. l. s. m.

J. BANÚS i SANS.

MILLORA NOTABLE

Es realment important la millora de que serà objecte el nostre Teatre Fortune, tant per la comoditat que reportarà als concurrents al mateix com per la que experimentaràn els artistes dintre de l'escenari.

Ja recordarán nostres lectors que a últims de l'hivern passat feu una visita d'inspecció a dit teatre la Junta provincial d'Espectacles, quina es pogué convéncer de les males condicions higièniques que reunia a causa de les fortes corrents d'aire que s'establien entre el pati i l'escenari.

La susdita Junta acordà disponer que s'instal·les la calefacció i que's fessin, ademés, algunes modificacions a l'interior, havent trobat amb tan bona disposició al propietari del teatre, senyor Codina, que, segons els nostres informes, s'estan fent ja les obres més ampliament de lo que es disposava en l'acord de la Junta.

De modo que, d'ésser aixis, el públic podrà estar amb tota comoditat a la espaisa sala de la plaça de Prim i els artistes que hi actúin no sufriran les dures molesties del fred.

Nosaltres celebrem que sigui aixis i amb el major gust aplaudim al senyor Codina.

Ara sols falta que poguem fer-ho també amb l'empresari senyor Freixa, a veure si aquest hivern ens porta quelcom digne de les lloances del públic.

De col·laboració

El monument a Fortune

Si encertada i justa és l'idea, ben digna n'és l'il·lustre reusenc. Talment sembla quèl seu poble el tingués oblidat; empro no és aixis, puig quèl caliu de l'amor a les nostres glòries patries el portem tan fondament encès en el cor, que de tant en tant, té que manifestar-se amb flames intenses.

L'exemple és ara que arreu se parla ja com d'un fet pròxim, de l'erecció d'un monument al gran pintor, domador de la llum i que tanta fama ha donat a la ciutat de Reus.

L'idea no ha d'ésser una fantasia, un escàndol per a certes propagandes periodístiques, sinó un fet que ha de sagellar-lo ja voluntat de tots els reusencs. Un amic meu, a qui el director de l'*«Heraldo de Reus»* va demanar un article que no ha sigut publicat, m'ho déia. El monument a Fortune ha fracturat, perque és ridicolíssim el procediment fins avui seguit. Precisa que es formi una comissió organitzadora, que es convoqui a la premsa, societats i demés corporacions i s'encapsali una llista de sotscripció; se celebri, vellades teatrals, festa de la flor, festivals públics, on tothom i deixi el seu obol.

Per promoure escàndol a la via pública i perdre el respecte a dependents de l'autoritat ha sigut conduïda al quartel municipal una veïna del carrer de Sant Vicenç.

La Cambra de Comerç de la veïna capital ha expedit un telegrama al ministre de Foment posant-li de manifest que la Companyia del Nord no admite facturacions de vagons complerts de mercaderies per a les estacions de línia de Barcelona, lo qual produceix un gran traustorn al comerç d'aquella capital.

FRANCISCO PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç Col·legiat.

Arraval Santa Agnès, 57.—Telèfon n.º 5

CÀVIA - VALORS - CUPONS

Negoció els cupons venciment 15 novembre.

El jutge del districte de Torrente, de la província de València, qui instrueix sumaria per una falsificació descoberta fa algun temps, ha enviat al degà dels jutges de Madrid una nota de les dife-

patriòtic, etc. Precisament aquest setmanari que ha tingut l'idea podrà dedicar els seus beneficis d'un mes a la llista de sotscripció i deixar de publicar tants articles sense cap finalitat pràctica, i així l'idea no seria una fantasia sino una realitat.

M. D'ORS.

Informació

Abir cridaven l'atenció dels transeunts les fotografies dels artistes que componen la Companyia que ha de actuar en el Centre de Lectura, exposades en els apàradors del nostre bon amic en Marc Massó.

Les referències que tenim de dita Companyia, no poden ésser més excel·lents. La majoria dels artistes són sobradament coneixuts doncs s'han sapiugut fer un nom envejable en l'escena catalana. La Fremont es una gran actriu aplaudida per tots els públics, així com també la dama joventa senyoreta Farnés, de la que se'n diu que és la primera actriu ingenua de Catalunya.

Els actors són tots de primer ordre i capitanejats per en Viñas, han d'assolir èxits remarcables, perque en Viñas a més d'ésser un actor de mérit extraordinari, és un director expert i un entusiasta de nostre teatre.

L'atractiu que ofereix la Companyia, unit a les comoditats que proporciona als concorrents al teatre les obres de reforma de la planta baixa de l'edifici del Centre i lo econòmic dels preus justifiquen el fet de que tot just obert l'abonament sigui ja en gros nombre les localitats abonades.

La temporada començarà el proper diumenge amb funcions de tarda i nit.

Pels dependents de l'autoritat ahir foren expulsats una caravana de gitans que recorrien els comerços d'aquesta ciutat sense fer cap classe de compra.

La guardia civil de Villalba comunica que al noi de deu anys Anton Galán se li disparà un revòlver, ferint-lo greument el pregectil a la regió epigástrica esquerra.

LAVANGUARDIA

DIARI INDEPENDENT

Per a anuncis, suscripció, venda, repart i demés, dirigir-se exclusivament al corresponsal, Josep Deu, arraval baix Jesús, 8, accessori, tenda «La Vanguardia».—REUS.

Per promoure escàndol a la via pública i perdre el respecte a dependents de l'autoritat ha sigut conduïda al quartel municipal una veïna del carrer de Sant Vicenç.

La Cambra de Comerç de la veïna capital ha expedit un telegrama al ministre de Foment posant-li de manifest que la Companyia del Nord no admite facturacions de vagons complerts de mercaderies per a les estacions de línia de Barcelona, lo qual produceix un gran traustorn al comerç d'aquella capital.

FRANCISCO PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç Col·legiat.

rencies que distingeixen els bitllets dels bons, per a què's fací públic. Els bitllets falsificats són de l'emissió de 24 de setembre de 1906, firmats per l'allavors governador del Banc d'Espanya, senyor Merino.

Se diu que és la millor falsificació que s'ha fet, fins al punt de no distingir-se els bitllets falsos dels llegitims.

Les diferències que hi ha són:

En la figura simbòlica que ocupa el centre de l'anvers s'observa alguna duresa en les faccions, sobre tot entre cella i cella i les dues figures apareixen un xic borroses.

En la part horizontal dels quatre ànguls, s'adverteix un petit tres de línia vermella.

En el revers la quadrícula no és tan perfecta com la dels veritables.

El fons resulta quelcom més clar que en els llegitims i en la numeració dels quatre ànguls se veu què els números no estan tan perfectament marcats.

Avui hi haurà sessions de cine a la Sala Reus, Kursaal i Teatre Fortuny.

Xoriso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

De venda:

Josep Fargas, carrer Santa Agnès.

La Facultat de Medicina de Barcelona ha comunicat al rector de l'Universitat que l'claustre d'aquella Facultat ha acordat commemorar el centenari de la mort de l'eminent cirurgià doctor Anton de Gimbernat i Arbós, col·locant una lápida a la casa on va néixer de la vila marítima de Cambrils, quin acte se celebrarà el 17 del corrent mes de desembre.

La guardia civil d'Amposta ha conductit a Tortosa a una dona que a Alcalá de Chisbert havia estafat, per mitjà del procediment «sonambulisme», 45 pessetes a una altra dona d'aquella població.

Convicta i confesa, ha ingressat a la presó.

EDUARD RECASENS

ARRAVAL SANTA AGNÀ, 55. TELÉFON 108

Negoci els cupons venciment 15 de novembre pròxim

Compra i venda de tota classe de valors de cotisió corrent.—Compra i venda de paper estranger.—Compra de bitllets de Banc estrangers i monedes d'or nacionals i estrangères.—Descompte de tota classe de cupons.—Ordres per a les Borses de Barcelona, Madrid i París.

Per manca de majoria, ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria.

El B. O. publica la distribució de fondos d'aquest Ajuntament per a les atencions del present mes, important 54.670,55 pessetes.

Les de Tarragona ascendeixen a 146.000; les de Tortosa, 50.850,40, i les de Valls, 29.407,99.

En venda

Se ven un acreditat establiment de Sabateria situat en un punt cèntric d'aquesta ciutat. Informes en aquesta impremta.

Calçat de totes classes F. Surroca. Monterols, 26.—REUS

Se necessiten masovers, sense fills petits. Informes en aquesta impremta.

Fa falta
Dependent i
Aprendent
per a un comerç de
Merceria i Novetats
d'aquesta.
Informarán en aquesta impremta.

Espectacles

Centre de Lectura

Temporada de 1916 a 1917.—Companyia de declamació dirigida pel primer actor don Joaquim Vinyas i de la que'n forma part la notable primera actriu donya Elvira Fremont.—Inauguració: Diumenge dia 22 d'octubre.

LLISTA del personal artístic per ordre alfàbetic

Actrius.—Fornés Josefina. Fremont Elvira. Gassó Laura. Puig María. Verdier Antonia.—Per a papers especials nena Julia Bové.

Actors.—Agüiló Antoni. Alcoy Josep. Benet Josep M. Bové Enric. Ginester Emili. Pallac Francisco. Santacana Joan. Vals Francisco Vinyas Joaquim.—Sastreria, Gabriel Riba. Perrqueria, J. Viñas. Maquinaria, Carbonell i Alcaraz. Electricista, Josep Lozano.

PREUS diaris per a les funcions de nit.—Palco platea amb 4 entrades, 6 pts.—Id. principal amb 4 id., 4'50.—Butaca platea amb entrada, 1.—Id. circular amb id., 0'69.—Davantera de grada, 0'40.—Entrada a localitat, 0'35.—Entrada general, 0'30.

PREUS diaris per a les funcions de tarda.—Palco platea amb 4 entrades, 4 pts.—Id. principal amb 4 id., 3.—Butaca platea amb entrada, 0'75.—Idem circular amb id., 0'40.—Davantera de grada, 0'30.—Entrada a localitat, 0'25.—Entrada general, 0'20.

(Tots els impostos, a càrrec de l'Empresa).

SENSE aquesta marca

L'apa-
ell **NO** és un «Gra-
mófon»

: : Catàlegs gratis : :

DIPÓSIT DE RELLOTGERIA. RELLOTGES DE BUTXACA. DESPERTADORS DES DE 2'50 PESSETES

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramótono

De venda: R. Perpiñá.

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

MAJOR, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

Academia de Dibuix i Pintura

DIRIGIDA PER

Don Tomás Bergadá

Professor suplent de Dibuix
de l'Institut general i tècnic

Classes de Dibuix linial, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura a l'oli i aquarela i al temple per a pintors decoradors.—Classe especial per a senyoretas. Hores de classe convencionals. — L'obertura de les classes al primer d'octubre.

Lliçons a domicili

Arraval baix de Jesús, 31, baixos

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 1 d'octubre de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 26	Tren n.º 25 a las 9'15
, , 12	, , 16
, , 36	, , 18'40

En els diumenges i dies festius s'expendiran bitllets d'anada i tornada a 0'60 valenders per al retorn per tot el dia de sa expedició i en tote els trens.

TIPOGRAFÍA CATALANA. — LLOVERA, 23

ENFERMETATS SECRETES

Tractament de la sifílis per l'aplicació INDOLORA

i diagnostic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang. (Dr. Wassermann)

DR. A. FRIAS. — Arraval baix de Jesús, 33. — Consulta de 3 a 4.

606

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL DR. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíiques dels Drs. Olshaussen, de Munich, i Pfandier

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. — REUS

COL·LEGI D'INTERNS DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER

Don Joan Ollé Vallés

DIRECTOR ESPIRITUAL:

Rvnt. Dr. Don Ramón Minguell

Capeïlla del mateix Institut

Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Càcul Mercantil, Seneduría de Llibres, Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francés, Mecanografia, Solfeig i Piano.

-- Entrada per la plaça d'Hèrcules --

La bombeta elèctrica
POPE

Es distingeix de totes les altres per sa duració, llum blanca i poc consum

Representant exclusiu per la província de Tarragona AGUSTÍ GIL

Carrer Estanislau Figueres, 18. — Cafè del Brasil

Comerç de Ferreteria i Quinalla

Material per a mines i obres públiques. -- Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT
ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines económiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les vantatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible,

"LA UNION COMERCIAL"

Companyia Anglesa de Segurs

Capital suscrit: Ptes. 73.750.000

RAM D'INCENDIS

AGENT A REUS I SON PARTIT

JOSEP VOLTAS DOMENECH

REUS. — Sant Pau, 17, entr. (davant l'església la Providència)

EL GAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un període serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS, CR. ICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de atarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmies, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals capsula.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agnès, 80 - REUS

No compreu trajos ni abrics
sense abans visitar la

SASTRERIA QUERALT
Monterols, 35. - Reus.

PUREZA GARANTIDA

Obsequi als consumidors del
“Cafè Pampa”

El CAFÉ PAMPA és cultivat i recolectat de llevor especial.—La torrefacció del CAFÉ PAMPA és tan perfecta en la concentració del seu propi aroma, que's considera com un dels més moderns avenços de la ciència i l'indústria.

Per cada compra de 100 grams (tres onces) de CAFÉ PAMPA se regala un bitllet dels següents

PREMIS

- Primer. Una magnífica figura de moviment i una moneda d'or de 25 pessetes.
  - Segon. Un rellotge per a senyor i una moneda d'or de 25 pessetes.
  - Tercer. Un rellotge de senyora i una moneda d'or de 20 pessetes.
  - Quart. Una moneda d'or de 20 pessetes.
  - Quint. Una moneda d'or de 10 pessetes.
  - Sisé. Una moneda d'or de 5 pessetes.
- 21 premis de 250 pessetes cada un.

Els números premiats serán els que obtinguin el número igual o les 27 primeres sortes de la Loteria Nacional que se celebrarà a Madrid el dia 22 de desembre de 1916.

Agent exclusiu per a la venda a Espanya:

Román Marimón, Plaça de Catalunya, 7. - REUS

El “Cafè Pampa” se serveix en el BAR AMERICA

Dipòsit de l'exquisit Xocolate del RAM

No deixeu de prendre CAFÉ PAMPA i recomanar-lo als vostres amics

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Arraval de Santa Agnès, 80

- REUS

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrogen

Dispot 1|2 Watt

Gran potència lluminosa. -- Consum veritat.

Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vostres electricistes.

Concessionari i dipositiari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidò. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,

CARME, 35. — PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta província

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2.º, 1.ª REUS

GRAN DIGESTI

SABATERÍA

DE

PERE ROIG

SUCCESOR DE JOSEP M. MARTÍ

Baratura - Elegància - Solidesa - Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNESA, 28 - REUS